

1. Introduction to Orot haTeshuvah

התשובה היא תופסת את החלק היותר גדול בתורה ובחיים, עליה בנויות כל התקוות האישיות והציבוריות...
Teshuvah occupies the greatest portion of Torah and life; upon it all personal and communal hopes are founded...

Are human beings naturally bad?

2. Talmud, Nedarim 39b

שבעה דברים נבראו קודם שנברא העולם אלו הן תורה ותשובה גן עדן וגיהנם כסא הכבוד ובית המקדש ושמו של משיח
Seven items were created before the universe: Torah, Teshuvah, Gan Eden, Gehennom, the Divine Throne, the Beit haMikdash and the name of Mashiach.

3. Bereishit 6:5-7

וַיֵּרָא ד' כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם בְּאָרֶץ וְכָל-יֶזֶר מַחְשַׁבַת לִבּוֹ רָע כָּל-יְהִיּוּם: וַיִּנְחַם ד' כִּי-עָשָׂה אֶת-הָאָדָם בְּאָרֶץ וַיִּתְעַצֵּב אֱלֹהֵי-לִבּוֹ: וַיֹּאמֶר ד' אֲמַחֶה אֶת-הָאָדָם אֲשֶׁר-בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד-בְּהֵמָה עַד-רֶמֶשׂ וְעַד-עוֹף הַשָּׁמַיִם כִּי נַחַמְתִּי כִּי עָשִׂיתִם:

And Gd saw that Man's evil in the land was great, and all of his heart's thoughts were only evil, all day. And Gd regretted creating Man in the land; He was upset in His heart. And Gd declared, "I will wipe out the Man I created from upon the earth, from Man to beast to crawling creature to bird of the heavens; I regret having made them."

4. Midrash, Bereishit Rabbah 8:5

א"ר סימון בשעה שבא הקב"ה לבראת את אדם הראשון, נעשו מלאכי השרת כיתים כיתים, וחבורות חבורות, מהם אומרים אל יברא, ומהם אומרים יברא... חסד אומר יברא שהוא גומל חסדים, ואמת אומר אל יברא שכולו שקרים...

Rabbi Simon said: When HaShem was going to create Adam, the angels formed groups. Some of them said he should not be created, some said he should be created... Chesed said he should be created for he performs acts of kindness, Truth said he should not be created for he is full of lies...

5. Orot haTeshuvah 11:4

מהלך כל היש הוא בנוי על יסוד התשובה. ההוויות מתגלות בתור ירידה מאלקיות לעולמיות, שהוא כמו השפלה ו'מיתה' נוראה, אשר כל ירידות שבעולם, מדרגה לדרגה, מרובי כשרון וקנין למעוט כשרון וקנין, לא ישוו לה. וכל זה נעשה על פי המשקל העליון של שפיטת הצדק, המשערת את משפט ההוויות בטרם כל יציר נברא... אמנם ירידה זו הלא יסוד העליה כרוכה כבר בה... "בטרם הרים יולדו ותחולל ארץ ותבל, ומעולם ועד עולם אתה קל. ותשב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם!"

The path of all existence is founded upon teshuvah. Entities come into existence as a descent from the Divine realm to worldly realms – a form of descent and of terrible "death" – to which no descent in this universe, from level to level, from great talent and acquisition to lesser talent and acquisition, can compare. This is engineered on the higher calculation of justice, which gauged the justice of existence before anything was created... But this descent has the foundation for greater ascent stored within... as it is written, "Before mountains were birthed and earth and foundation were formed, You have been Gd for all eternity. You laid man low, and declared, 'Return, sons of men!'"

6. Midrash, Bereishit Rabbah 5:9

אמר הקב"ה תדשא הארץ וגו' עץ פרי מה הפרי נאכל אף העץ יהא נאכל, והיא לא עשת כן אלא ותוצא הארץ דשא עשב מזריע וגו' ועץ עושה פרי הפרי נאכל ואין העץ נאכל

HaShem said, "Let the ground bring forth... *eitz pri*" – Just as the fruit is edible, so the tree is edible. It did not do this. Instead, "And the ground brought forth... and *eitz oseh pri*" – the fruit is edible, the tree is not edible.

7. Orot haTeshuvah 6:7

טבע הארץ, התנוודדות החיים ולאות הרוחניות כשהיא נסגרת במסגר הגופניות, גרם שרק טעמו של הפרי, של המגמה האחרונה, האידיאל הראשי, מורגש הוא בנעמו והדרו, אבל העצים הנושאים עליהם את הפרי, עם כל נחיצותם לגידול הפרי, נתעבו ונתגשמו ואבדו את טעמם.

The nature of the earth, the movement of the living [from its perfect source], the weakness of the spirit when it is enclosed in a physical frame, brought about the situation in which only the fruit, the final product, the lead ideal, would be sensed in its pleasantness and glory, but the wood which bears the fruit, which is necessary for developing the fruit, became coarse and material and lost its taste.

8. Orot haTeshuvah 5:6

אם האדם עלול תמיד למכשול, להיות פוגם בצדק ובמוסר, אין זה פוגם את שלמותו, מאחר שעיקר יסוד השלמות שלו היא העריגה והחפץ הקבוע אל השלמות.

Even if a person is disposed to stumble, to flaw his righteousness and ethical conduct, this does not flaw his perfection. The essence of his perfection is in his established longing and desire to achieve perfection.

9. Orot haTeshuvah 15:3

החרטה הטבעית, הבוערת בלב מתכונתה של התשובה, באה מתוך צער הנשמה שהיא מצטערת מעמידתה על מצב אחד במעלתה, תחת שהיתה צריכה בכל עת לעלות מעלה אחר מעלה. וק"ו אם היא מרגשת בעצמה ירידה.

Natural regret which burns in the heart is one of the traits of teshuvah, from the soul's pain at its stagnation rather than ascent, and all the more so if it feels descent within itself.

10. Talmud, Yoma 86b

אמר ריש לקיש: גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כשגגות... איני, והאמר ריש לקיש גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כזכויות...! לא קשיא - כאן מאהבה, כאן מיראה.

Reish Lakish said: Teshuvah is great, for intentional sin becomes like accidental sin... But didn't Reish Lakish say teshuvah is great for intentional sin becomes like merit?... One is teshuvah from love, the other is teshuvah from fear.

11. Orot haTeshuvah 9:5

כשעוסקים בתשובה צריכים להגדיר ביותר את מהותם של הטוב והרע, כדי שהחרטה וזעזוע הרצון מחיוב לשלילה יפלו רק על הרע ולא על הטוב. ועוד יותר, שצריך לברר את הטוב הנמצא בעומק הרע ולחזק אותו - באותו הכח עצמו שבורחים מן הרע, כדי שתהיה התשובה כח פועל לטובה, המהפכת ממש את כל הזדונות לזכויות.

As part of the teshuvah process, one must define well the nature of good and bad, so that the regret and the stirring of his spirit from compulsion [to sin] toward resistance will affect only the bad, and not the good. Further, one must filter out the good that is found in the depths of bad, and strengthen the good via that energy with which he flees from the bad, so that teshuvah will function for the good, actually converting intentional sins into merits.

Living Up to Potential

12. Orot haTeshuvah 6:2

התשובה היא תמיד שרויה בלב, אפילו בעת החטא עצמו התשובה גנוזה היא בנשמה.

Teshuvah always resides in the heart; it is stored in the heart even during the sin itself.

13. Orot haTeshuvah 7:4

הרהורי תשובה הם הם מגלים את עומק הרצון, והגבורה של הנשמה מתגלה על ידם בכל מלוי הודה, ולפי גדלה של התשובה כך היא מדת החירות שבה.

Thoughts of teshuvah reveal the depth of one's desire, and the strength of the soul is revealed in all its glory through those thoughts. The greater the thoughts of teshuvah, the greater its liberation.

14. Orot haTeshuvah 11:1

למעלה... רק כל טוב שופע באין שום מניעה, וכל רע וכעור שלול מעיקרו מאז מעולם, כי באמת לא היה, לא הוה ולא יהיה, כי אם אור ד' וטובו.

Above it all is only good, flowing unobstructed, and all evil and ugliness never existed – in truth, it never was, is or will be, only the light of Gd and His goodness.

15. Orot haTeshuvah 9:2

אופק ההבטה מתרחב ע"י התשובה... ומתוך גדלו וארכו, רחבו, רומו ועמקו של מבט חודר זה, מתגלה הטוב והחסד האלקי באמתתו... הפגימות הנראות בסדרי החיים, נעשות מוכרות בתור קמטים המתישרים ומתפשטים...

One's horizon broadens via teshuvah... and as a result of the greatness and length and breadth, height and depth of this penetrating view, Divine goodness and benevolence are revealed in their truth... The flaws seen in the order of life are recognized as creases which become straightened...

Practical applications

16. Orot haTeshuvah 14:36

כשאדם רוצה להיות דוקא צדיק גמור, קשה לו להיות בעל תשובה. על כן ראוי לו לאדם שתמיד ישים אל לבו את השאיפה להיות בעל תשובה שקוע ברעיון התשובה ושואף להתגשמותה המעשית, ואז תוכל תשובתו להרים אותו למעלה, עד מדת צדיקים גמורים, ולמעלה מזה.

When one wishes specifically to be a fully righteous person, it is difficult for him to be a *baal teshuvah*. Therefore, it is appropriate for a person to place within his heart the longing to be a *baal teshuvah*, immersed in the idea of teshuvah and longing for its actualization. Then his teshuvah will be able to elevate him to the level of fully righteous people, and beyond.

17. Orot haTeshuvah 10:1

תשובה שלמה באמת צריכה היא להסתכלות עליונה... וזה אי אפשר כי אם על ידי עסק מעמקי התורה והחכמה האלקית ברזי העולם. Full teshuvah truly requires higher vision... which is impossible except via involvement in the depth of Torah and Divine wisdom, in the secrets of the universe.

18. Orot haTeshuvah 15:2

הישרות הטהורה אומרת שכל עמל המדע צריך שיהיה מכוון אל היסוד האידיאלי ליתן לרצון האנושי את הפנים היותר טהורים, הראויים לו...

Pure righteousness dictates that all work in *madda* be geared toward the ideological goal of guiding human desire to the pure form that is appropriate for it...

19. Orot haTeshuvah 5:6*

שלמותם של החיים היא דוקא עם המשך התגלותם על פי טבעם העצמי. וכיון שהטבע מצד עצמו אינו בעל הסתכלות והבחנה, הרי החטא מוכרח הוא מצד זה, "ואין אדם צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא." וביטול עצם טבעיותם של החיים, כדי שיהיה האדם בלתי חוטא, זהו עצמו החטא היותר גדול, "וכפר עליו מאשר חטא על הנפש". על כן התשובה מתקנת את הקלקול ומחזירה את העולם ואת החיים למקורו דוקא בגילוי יסוד עצמיותם העליון.

The perfection of life comes specifically with its revelation in its basic nature. Since nature itself is not insightful and intelligent, sin is guaranteed; "There is no righteous person in the land who can do good, and not sin." But nullification of the basic nature of one's life, in order to be without sin, is itself the greatest sin – "He shall atone for the way he sinned against his life." Teshuvah repairs the corrupt and returns the world and life to its source form, specifically with the revelation of its higher essence.

20. Orot haTeshuvah 13:6

העיקר שהכל בו היא עלית ההכרה, הגברת אור התורה, והתשובה המעשית תהיה סמוכה לה, בתחלה בדברים שלהבא, ואח"כ בדברים שבעבר הנח להתקן, ואח"כ יתרחב החוג גם בדברים שתקונם כבד...

The essence which includes all is raising one's awareness, strengthening the light of Torah, and practical repentance will come along with it – at first regarding the future, then past events which are simple to mend, and then broadening the circle to include that which is hard to mend...

21. Orot haTeshuvah 8:4

והרשעה השרויה בעמק הנשמה, כשהרצון איננו חפץ לעזבה, הרי היא סותרת את המשקל השוה של החיים, את היחש הישר שיש לנשמתו של האדם עם כל היש, עם כל ההויה כולה בכללותה ובפרטיותה, והרוס ההרמוניה מכאובים רבים הוא מסבב, וכשהוא חודר אל הרוח, עצומים יסוריו שהם מתגלים בצורה של זועה, של קצפון, של חוצפא של קלון ויאוש.

Wickedness, which resides in the depths of the soul when one does not desire to abandon it, destroys life's equilibrium, the just connection between one's soul and all that exists, the universe in its greater and lesser parts. Destruction of that harmony causes great pains, and when it penetrates to one's spirit then it causes great suffering, in the form of trembling, anger and chutzpah of shame and hopelessness.

22. Orot haTeshuvah 16:2-3

בעל התשובה מפחד שעוונותיו כבר אבדוהו ושתקותו כבר אפסה, ואיננו יודע שבתוך פחדו כבר כל אורות הצלתו מנחים הם בגניזתם. פחדה הארץ ולא הוציאה את העץ בשלמותו, שיהיה טעמו כטעם פריו. פחדה הלבנה, מפני התחרות של שני מלכים בכתר אחד. מפחדת היא האנושיות מפני ערכי החופש הבהירים והרוממים...

אין לשער ואין להעריך את גדולת האושר, שצריך האדם לחוש בעצמו, ברב קורת רוח, מתוך אותו הצער העדין המצער אותו בעת אשר רוח הקדושה והטהרה של התשובה חל עליו.

The *baal teshuvah* fears that his sins have already destroyed him and his hope is already lost, and he knows not that within his fear all of the light of his salvation is already stored. The earth was also afraid and it did not produce trees in their true form, their taste like that of the fruit. The moon feared the competition of two kings with one crown. Humanity fears the clear and lofty levels of its freedom...

But one cannot even gauge and appraise the greatness of the fulfillment one must feel, with great satisfaction, because of the gentle pain which aches him when the holy and pure spirit of teshuvah is manifest upon him.